

Bulletin mei 2025

‘Mens en tuin, tuinarchitectuur door de eeuwen heen’

Lezing door Monique Hafkamp, 13 mei 2025

Landgoed Stourhead (405 ha) in Wiltshire, Verenigd Koninkrijk

Centraal in deze lezing staat de relatie tussen de mens en de natuur en op welke manier de opvattingen over deze relatie een rol spelen in de vormgeving van tuinen.

Al millennia lang heeft de mens zijn eigen paradijs, groot of klein, op aarde gecreëerd.

Van legendarische tuinen, zoals de Hangende Tuinen van Babylon tot natuurlijke verwilderde tuinen van Piet Oudolf.

Monique Hafkamp laat u zien hoe de natuur eeuwenlang in meer of mindere mate getemd werd in de vorm van tuinarchitectuur. De Romeinen combineerden een fysieke tuin met geschilderde tuinen in hun eetkamers. In de middeleeuwen hadden tuinen daarentegen niet zozeer een recreatieve functie als wel een praktische en agrarische functie.

Lees verder op pagina 2.

Aanvang lezing 20.00 uur, zaal open vanaf 19.30 uur, aanmelden niet nodig

Locatie: Scheppingskerk, Van Poelgeestlaan 2, 2352 TD Leiderdorp. Niet-leden betalen 8 euro p.p.

In de Renaissance kregen tuinen weer een paradijselijk uiterlijk, waar beplanting, water, geuren en geluid de zintuigen prikkelen, soms ook op een surrealistische manier.

De Franse baroktuin diende als symbool van de macht van de koning over mens en natuur, en dit voorbeeld werd in grote delen van Europa nagevolgd zoals de tuin van Paleis Het Loo bij Apeldoorn. In de achttiende eeuw leidde de zoektocht naar het natuurlijke, authentieke tot de illusie van de ongetemde, natuurlijke Engelse landschapstuin.

Kunsthistorica Monique Hafkamp studeerde kunstgeschiedenis in Nijmegen, met als bijvakken Italiaans en Europese geschiedenis. Tijdens de studie heeft ze in diverse landen kunst en architectuur bestudeerd. Ook heeft ze zich verdiept in kostuumgeschiedenis. Na haar afstuderen heeft ze tijd doorgebracht in verschillende delen van Italië, zoals Piemonte, Veneto, Toscana en Lazio. Op dit moment begeleidt zij regelmatig culturele reizen, met de nadruk op Italië. Daarnaast geeft ze cursussen en lezingen over kunst en cultuur. Daarbij plaatst zij de diverse vormen van kunst ook in een bredere historische en culturele context.

2. Komende lezingen en activiteiten

13 mei 2025 'Mens en Tuin, tuinarchitectuur door de eeuwen heen',
door Monique Hafkamp

10 juni 2025 'Magdalena Abakanowicz, vernieuwster van de textielkunst en veelzijdig kunstenaars', door Krzysztof Dobrowolski-Onclin, n.a.v. tentoonstellingen in Brabant april - augustus.

3. Terugblik lezing 8 april 2025, 'Het Ruhrgebied: van Kolen naar Kunst', door Yvonne Hilgenkamp

Het Duitse Ruhrgebied als trekpleister van kunst en cultuur, wie had dat gedacht in de 60'er jaren van de 20e eeuw!

Op weg naar vakantieoordeden reden we zo snel mogelijk door dit gebied, toen ook wel 'Kohlenpott' genoemd, en nu bekend als 'Metropole Ruhr'.

Deze regio, met 11 grote steden, 42 kleinere gemeenschappen en ruim 5 miljoen inwoners, heeft een enorme metamorfose ondergaan. De oude vakwerkhuisen zijn in de Tweede Wereldoorlog grotendeels door bombardementen verwoest en na de oorlog voltrok zich daar het 'Wirtschaftswunder'. Vanaf de jaren zeventig begon echter de neergang en werden de steenkolenmijnen geleidelijk gesloten, die van Bottrop als laatste in 2018. Daarmee verdwenen ook de hechte gemeenschappen en gezamenlijke activiteiten zoals voetbalclubs.

In een heldere en boeiende lezing, met prachtige foto's, liet Yvonne Hilgenkamp ons zien hoe de mijnen en staalfabrieken behouden zijn gebleven en omgevormd tot industrieel erfgoed. Van museum van moderne kunst tot zwembad, van amfitheater tot indoor skibaan, van 16e-eeuwse tapijten tot tuindorp en van dansvoorstellingen tot klimhal, allemaal zijn ze prachtig vormgegeven en onderdeel geworden van de oorspronkelijke gebouwen. De staalfabriek van Krupp in Essen is zelfs tot Unesco werelderfgoed uitgeroepen door de eenheid van ontwerp in de herbestemming, geleid door de Nederlandse architect Rem Koolhaas.

Er is ook een route langs het industrieel erfgoed ontwikkeld, die 27 ankerpunten omvat. Daarmee komt de gehele geschiedenis van het Ruhrgebied aan bod. De locaties hebben een bijzondere historische betekenis en een grote toeristische aantrekkingskracht.

Een ontdekkingspas kan gratis worden aangevraagd:

[Ontdekkingspas - Route Industrieel Erfgoed](#)

4. Voor u gezien en aanraders

Onno en Hans Blom, 'In de ban van goed en fout', lezing bij de LVU op 9 mei om 14.00 uur

Door omstandigheden is de lezing van 8 mei om 20.00 uur bij de Volksuniversiteit Leiderdorp (LVU) verplaatst naar 9 mei om 14.00 uur. Info in ons Kunstkring-bulletin van april 2025.

Locatie: De Sterrentuin, vrijdag 9 mei 2025, 14.00 – 15.30 uur.

Aanmelding vooraf via website [Volksuniversiteit Leiderdorp \(LVU\)](#)

óf via mailbericht aan info@volksuniversiteitleiderdorp.nl

óf via 06-2841-5610 (telefoon of whatsapp)

Theater Toverlei speelt twee eenakters

Op 16, 17 en 18 mei speelt Toverlei weer nieuwe voorstellingen in De Sterrentuin: twee totaal verschillende eenakters:

IJS: Avond. Twee mannen in een warenhuis na sluitingstijd. Twee mannen die vreemden zijn van elkaar.

Heb uw naaste lief: In 1908 geschreven door de Russische schrijver Leonid Andrejev. Deze eenakter noemt hijzelf een komische voorstelling. Je zou het ook een scherpe satire op de commercie en op de geestelijkheid kunnen noemen.

Speeldata en -tijden: vr.16 mei (20.30 uur), zat.17 mei (15.30 uur en 20.30 uur), zon.18 mei (15.30 uur). Locatie 'De Sterrentuin', Van Diepeningenlaan 110 te Leiderdorp. Entree € 15,00. Reserveren [Toverlei - Twee eenakters](#)